

Naturvernforbundet
Hordaland

avdeling
Hordaland

NJFF
Hordaland

Byråd for klima, miljø og byutvikling Ingrid Nergaard Fjeldstad

Gruppeledere i Bergen bystyre

Bergen, 12. juni 2023

Dette innspillet sendes på vegne av BirdLife Norge avd. Hordaland, Naturvernforbundet Hordaland, og Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland.

Ta vare på Solheimsvatnets naturmangfold

Skrinlegg ny gangvei og sats heller på fiskeforbedrende tiltak

Planer om ny gangvei bør skrinlegges

Bergen kommune informerte i vår naboer om planene om ny gangvei på Solheimsvatnets østside (ref. arbeid med reguleringsplan for Mindemyren nord). **Det kom da fram at kommunen nå har tatt ut den nordligste delen av den planlagte nye gangvegen, men at de står fast på den sørligste delen av gangvegen (se flyfoto nedenfor).** Dette til tross for at det er – og også i fremtiden vil være – fullt mulig å gå på østsiden av bebyggelsen som ligger langs vannet. Dette har også utbygger JM bekreftet. JM har store utbyggingsplaner like øst for den planlagte gangveien.

En gangvei gjennom kantvegetasjonen vil trolig være svært ødeleggende for det sårbare fuglelivet i vannet – blant annet for den truede sothøna, som hekker i Solheimsvatnet, og som Bergen kommune har et særlig ansvar for i vår del av landet. Solheimsvatnet er allerede hardt presset, og nå er det viktig at kommunen gjør det den kan for å legge til rette for at de artene som lever i og ved vannet, tas vare på.

Vassdragsforvalter Ole Sandven i Bergen kommune, som har ansvar for at vann og vassdrag tas vare på i plansaker, viser i e-post til at den planlagte gangvegen – så sant det er mulig – skal gå oppå en eldre betongkulvert, og skriver videre at «oretrærne langs vannet skal etter hva jeg forstår, bevares».

For det første er det nesten ikke til å unngå at deler av kantvegetasjonen blir ødelagt når man skal anlegge en såpass bred gangvei gjennom et så smalt belte av viktig kantvegetasjon. Man må jo eksempelvis komme til med anleggsmaskiner.

For det andre er det ikke bare det fysiske inngrepet i vegetasjonen som er viktig her. Minst like viktig er det at en gangvei her vil bety mye ferdsel langs vannet og kantvegetasjonen. Noe som i sin tur vil skremme sårbart fugleliv bort fra denne viktige kantvegetasjonen. Nesten all annen kantvegetasjon langs Solheimsvatnet er borte – om man ser på hva som har skjedd historisk rundt vannet – så betydningen av at fuglene får være i fred i denne delen vannet, kan etter vår mening ikke overdrives.

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
hordaland@fnf-nett.no | Tverrgt. 4-6, 5017 Bergen | 99 62 28 30
organisasjonsnummer 918 407 855 | www.fnf-nett.no/hordaland

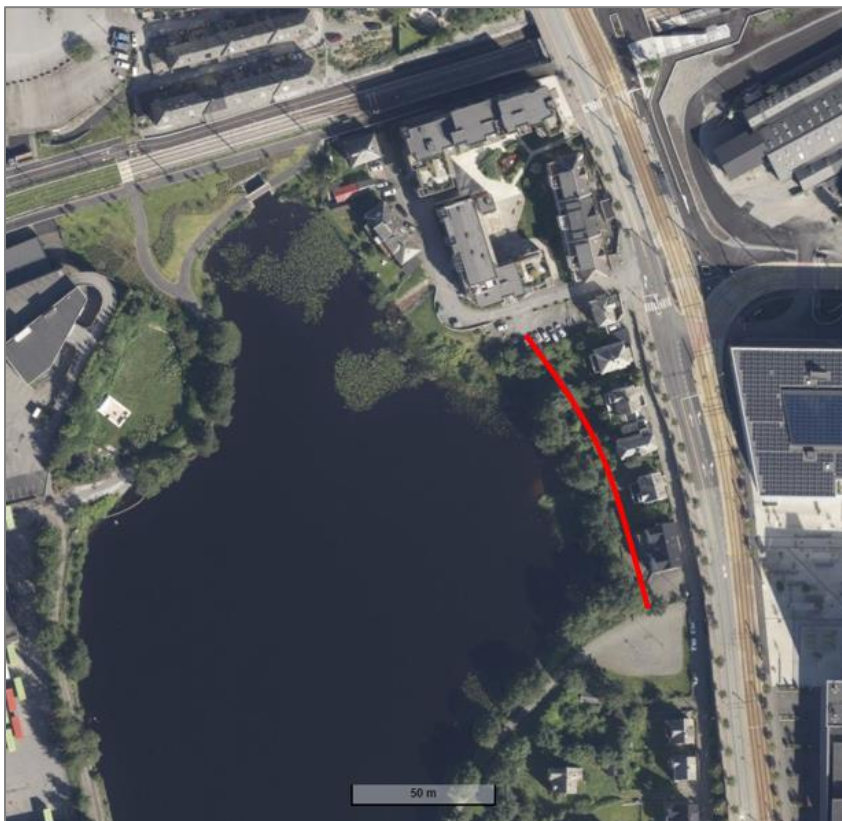
Her er for øvrig utdrag fra de naturfaglige rådene som har blitt gitt når det gjelder tursti og kantvegetasjon. Faglige råd som ignoreres hvis planene om ny gangvei blir vedtatt...

- Rambøll (2021): «Generelle forstyrrelser ved menneskelig aktivitet som gåing kan virke forstyrrende for fugler i området. En studie viste at fugler i bynære parker opplever menneskelig aktivitet som forstyrrende innenfor 10-12 meters avstand. Forstyrrelsen vil ikke alltid være synlig, men er like reel (Follestad et al., 2016). Et annet viktig moment er den kumulative effekten, hvor det forekommer en tilnærmet kontinuerlig ferdsel som forstyrrer fuglene i området.»
- Rådgivende biologer (2018): «For å være helt sikker på at naturmangfoldet ikke berøres, bør det helst ikke etableres tursti langs Solheimsvatnet.»
- NNI (2007): «For at utbygging, inklusive fortetting og rehabilitering, ikke skal ha negativ virkning på dagens biomangfold, er det satt flere forutsetninger for dette, blant annet må det ikke etableres gangvei i strandsonen NØ i Solheimsvannet.»

De negative konsekvensene for naturen av en ny gangvei, er altså overhengende, mens nytteverdien mildt sagt er diskutabel, all den tid det er – og blir – fullt mulig å gå mellom bebyggelsen og Inndalsveien for de som ønsker en rundtur rundt vannet.

Her er et leserinnlegg som FNF Hordaland hadde i BA i januar om saken:

https://fnf-nett.no/hordaland/wp-content/uploads/sites/19/2023/02/Solheimsvatnet-er-viktig-for-naturmangfoldet-i-Bergen_BA31.01.23.pdf

Nye opplysninger tilsier at Bergen kommune ser for seg at den nye gangvegen langs Solheimsvatnet skal etableres omtrent på denne måten. En slik gangvei vil bety unødvendige forstyrrelser av sårbart fugleliv, i tillegg til potensiell skade på kantvegetasjonen. Bakgrunnskart: Norgeskart.no.

Tiltak for ørret

FNF Hordaland ønsker også å minne om de faglige rådene i tilknytning til innløpsbekken til Solheimsvatnet – råd som kom fra Rådgivende biologer i 2018:

Innløpsbekken til Solheimsvatnet ligger i øst, og renner gjennom planområdet i kulvert under bakken. De nederste fem meter av bekken er synlig og renner over en slett betongbunn, som hindrer fisk i å vandre opp i bekken og ørret å gyte.

Dersom ørretbestanden i Solheimsvatnet i fremtiden reetableres, bør denne bekken restaureres slik at den kan benyttes som gytelokalitet. Det anbefales å se på mulighetene for å restaurere nedre del av bekken i forbindelse med byggeprosjektet, også fordi en åpen bekk med naturlige bredder og bunnsubstrat vil gi estetisk gevinst nær de planlagte boligene og en eventuell tursti.

Vi håper at de økonomiske ressurser heller settes inn på å etablere en åpen innløpsbekk med naturlige bredder og bunnsubstrat, heller enn å anlegge en naturskadelig gangvei.

Informasjonsplakat om livet i vannet

Til slutt ønsker vi å foreslå at det settes opp en eller flere informasjonsplakater i vannets nordvestre del – en slik plakat kan med fordel inneholde informasjon om det sårbare fuglelivet, om planter som vokser i vannet, og om fisk.

Vennlig hilsen,

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Hordaland

v/ koordinator Gunvar Mikkelsen

Forum for Natur og Friluftsliv Hordaland er et samarbeidsforum for natur- og friluftsansjoner i gamle Hordaland, som arbeider for å ta vare på natur- og friluftinteressene. Per i dag er det elleve organisasjoner tilsluttet FNF Hordaland: Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Bergen og Omland Friluftsråd, BirdLife Norge avd. Bergen, Hordaland fylkeskystlag, Norsk Botanisk Forening Vestlandsavdelingen, Syklistenes Landsforening Bergen og omegn, Voss Utferdslag (DNT), Voss Kajakklubb og Hordaland krins av Norges Speiderforbund. Sammen representerer organisasjonene rundt 40 000 medlemmer.

Bilder fra Solheimsvatnet (13. april 2023), som viser de hekkende artene sothøne og knoppsvane – i kantvegetasjonen. Foto: Gunvar Mikkelsen / FNF Hordaland.